

DR. MOKOSSINYI MIHÁLY

(1794–1861)

városi tisztiorvos, kórházigazgató, 1848-as honvédorvos

1794. szeptember 8-án Legenden született. Apja Mokossinyi József.

1822-ben Pesten, a Tudományegylem orvoskarán avatták. Orvostdoktor és szülésmester címet kapott.

Orvos-doktori munkája: Dissertatio inaug. medica de nutrice. Pestini, 1822.

Gyakorló orvosként az egyetemen dolgozott, majd az orvoskar rendes tagja lett.

1847-ben nevezték ki Jászárokszállás rendes orvosává.

Budapesti távozásakor ezt írta róla a Pesti Divatlap:

„Dr. Mokossinyi Mihál legügyesebb orvosaink egyike, Árokszállás rendes orvosává választván meg, elhagyá fővárosunkat. A derék orvos helybeli baráti ismerői fájdalommal fogják őt nélkülözni; míg Árokszállás és környéke csak ő

54 évesen, a szabadságharc kitörésekor vállalta a haza szolgálatát és csatlakozott a Jászberénybe menő Lehel huszárokhoz.

1848. október 19-én kapta főorvosi kinevezését századosi ranggal.

1949 januárjában a 14. huszárezreddel ment táborba. Március 15-én átvette a szatmári tábori kórházat. Március 21-én már Aradon volt a Lehel huszároknál, akik július 15-én – buzgalma és kitűnő munkája miatt – felterjesztették törzsorvosnak.

1849 augusztusa után (a világosi fegyverletétel) került Jászberénybe, ahol menedéket és állást talált.

A jegyzőkönyvek szerint 1849. október 20-án a jászberényi tanács őt választotta a városi tisztiorvosi és kórházigazgatói állásra. (e két feladatkör ekkor még együtt volt) 1861-ig töltötte be ezt a tisztséget.

MUNKÁSSÁGA:

1837. október 2-án belvárosi lakásán 18 gyakorló orvos kollégájával életre hívták (bécsi mintára) az Orvos Egyletet, aminek célja a szakmai tömörülés és kapcsolattartás volt. Alapszabályokat alkottak, előadásokat tartottak (1841-től a latin mellett már magyarul is)

Budapesti királyi Orvos Egyesület címet használhatta. (150 évvel később ebből lett az Orvosi Egyesületek Társasága, majd az Orvosi Kamara, mint az orvosok szakmai, etikai, szociális érdekvédő, képviselő szervezete, ami 1945-ig létezett és 1989-ben újra megalakult.)

A fenn említett fiatal gyakornokok orvos-etikai szabályokat fogalmaztak meg és a következő gondolatok is ezt tükrözték:

„A helybeli orvos egyleteknek a feladata az ismeretek ápolásán és a tapasztalat terjesztésén kívül, hatni az egész testület magatartására, megakadályozni a kor ferdeségeit, fölébreszteni a régi becsületességet, a régi tekintélyt.“

Az idős Dr. Mokossinyi irányításával fejeződött be Jászberényben az új kórház építése és elkezdődött a kórház kettős feladata: a beteggyógyítás és a szegénygondozás. Működése ideje alatt évente jelentés készült a lakosság egészségügyi állapotáról, születési és halálozási adatairól. A kórház betegforgalmáról pedig havonta tájékoztatta a városi tanácsot. Gyakran a saját zsebéből fizette ki a kórházban dolgozó mesterembereket, mivel a tanács pénzsűkében volt.

1861-ben lemondott, de nem ment nyugdíjba, mert a jászárokszállási tanács városi orvosnak választotta.

Mielőtt megkezdhette volna működését, 1861. augusztus 5-én tífuszban meghalt.

Végrendeletében jótékonykodott és t. k. a jászberényi kórházra is 100 forintot hagyott.

A jászárokszállási temetőben helyezték örök nyugalomra.

„Alkotó ember volt. Vállalta kora kihívásait, tette, amit tennie kellett. Az ő közreműködésével az akkor emelt kórházépület ma is megvan.”

FORRÁS:

- Sugárné Koncsek Aranka: Jász történelmi arcképcsarnok, Jászsági füzetek, Jászberény 2003.(kivonatosan)
- Pesti Divatlap 1847. 02. 28/ 9. szám
- Magyar Nemzeti névtér.hu
- Népszabadság 1987. 10. 24. Kempler Kurt: Az első hazai Orvos egyesület

Jászberény, 2024. 07. 25.

Szerkesztette: Sárközy Ágnes